

لیکونکو: مارکوارمیرو (Marco Armiero) اشلی داوسون (Asley Daeson)

او ایتمکان تورن (Ethemcan Turrhan)

منبع او دخپریدو نیټه: کونتر پنچ «2018-10-26»

ژباړونکی: پوهند وی دوکتور سیدحسام «مل»

بیوزلي ، بدا او کډوال

The poor , The Rich and The Immigrant

د عکس سرچینه د نوبتیریک شبکه / CC 2.0 2.0

په کال (2016) کی د گلومی (gloomy) تلویزیون دخپل تلویزیون په آینه (ما نیټور) کی د تور اوسپن په رنگ یوسریال دقهر او عصبانیت په محتوی اومضمون له پردیو حخه دبار اویا دویری تر عنوان لاندی چی د کډوالو دپاره ځانگری شوی وه ننداری ته وړاندی کړ د علمی ، تخیلی استعاری (دالفا ظو مجازی استعمال) په کارورلو سره داسی انخور شوی وه چی دولت دا توان اویا زور لرلی چی د خلکو په ذهنیتونو کی دستکاری وکړی کوم چی هغوی ونشی کړلی چی کډوال دا نسان په څیر وگوری بلکه کډوال د ځنو هیولا اویا دیو (دیو) په بڼه له مینځه ویسی اویا هغه نا بود کړی اودا په دی

توگه سره کله چې یوسرتیری ددی پول هیولا سره مخامخ او یا دهغه پواسطه سره ملوث شی نودلته انتظار دادی چی دغه ملوث او ککړ شوی سرتیری هم د همغه هیولا په خیر راووری او بیا د یوروایتی راتویدنی یا په یوه چرخش سره دهغه په مقابل کی را مخ ته شی یعنی چی هیولا دیو ویروس یا اجنی مواد (antigen) په عوض دهغه سرتیری په بدن کی ترزیق کیری یا ننوخی او دهغه سرتیری بدن د هیولا په مقابل کی دهغه ضد (antibody) جوړوی او په دی بڼه سره غواری چی د حکومت د کنترول څخه ځان آزاد کړی او ځان داسی عیار کړی چی دنورو انسا نونو په سرشت او په طبیعت با ندی ځان پوه کړی او یا یو څه بلد تیا تر لاسه کړی - لذا په هر صورت دتلویزیون په توره هنداره کی په کلی بڼی سره انځورونه پایی نه درلود او هغه سرتیری چی د هیولا په خیر راگرځول شوی وه دهغه انځور په دوامدار بڼی سره دنورو انسا نا نو دشکار کولو په منظور کوم چی دا هغوی په رسمیت سره نه پیژندل له سره تکراریدل نو په دی شان سره تخیلی علم او یا پوهه کولای شی چی داوس خبری دراتلونکی د پاره د یوه انځور یا د یوه خیال او حدس په توگه وړاندی کړی .

هغه وخت چې دیوالونه ونرید ، اغزن سیمی وشلیدل او بند کړل شوی پولی را خلاصه شو نوداسی یوزمینه رابرابره شو چی پول بڼا او ثروتمند هیوادونه زیا روویستل چی خپل ځان د کډوالو ددی طوفانی هجوم اوراتگ څخه کوم چی هغوی له جنگ ، بی وزلی ، ځورونی نفاق اچونی زورزیاتی ، تاوتریخوالی اود ژوند نا وری چاپیریال له امله مهاجرت او کډوالی ته مخه کړی - جدا اوبیل کړی نو همدا وخت دی چی فاشیستی ، نژداد پرستی اوناسیونالیستی جنبشونه یا پلی تپلی دیو زهرجن روایت د ترویج او یا د روزلو د پاره دیو مساعده زمینی د ترلاسه کولو په لټه کی شول چی دبهر (د بانندی) په وړاندی طبقاتی خصومتونه اود تاوتریخوالی د لمن د پراخیدو دپاره بیا له سره سره راهنمایی او لار بڼونه وکړی. نړیوال نخبگان په شدت سره په دی راضی او یا متقاعد کیری ترڅو چی دکارگرانو یو زیات برخه داسی قانع کړی چی د تا سو د ژوند د حالاتو اود شرايطو د خرابیدو اوهم ستا سو د حقوقو داندول اوهم د نیولیبیرال دهوسا دولت له مینځه وړل او یا د بی ثباتی اصلی عامل د کډوالو دراتگ له امله دی نه د ثروت د توزیع د نا برابری څخه. لهذا دا پول گرم او التهابی خبری او تبلیغات هغه څه دي چی د تروریزم د ظهور د پار لاره پرانخی اودغه اندیینه له مینځه وړی چی ترورستان نه په اروپا کی زیږیدلی اونه هم دلته وده کړی بلکه هغوی پول له بهر څخه دلته راغلی دي نو د ضد نژاد پرستی یا د دی کډوالو په ضد یو لاریون کی داسی شعار ورکول کیدل او هغه داچی « ستا سو د بڼمان دلته په کشتی کی سره نه دی راغلی بلکه په لوموزیل یا تیز رفتار موتر کی راغلی دي . » .

داروپایي غرو هیوادونو اويا ددولتو داتحادیې خطری حالت یا وضعیت په یوه نقطه کی سره انغبنتی دي . دلته نه دالمان په مرکز او نه هم دالمان دزیاتوپولو کوم چي دگا وند یو هیوادونو سره لري ، وشی کرلی چي د کډ والود مخکي په زیاتید و بنی اړخ نژاد پرستانو په مخ کی ډپ شی او یا دهغو پر خولو باندي برغولی کیردي ستونزمن بنکا ري . دالمان دداخلی وزارت وزیر بناغلي هورست سی هوفر (Horst Seehofer) خو اونی مخکی دالمان له صدراعظمی آغلی « انګلا مرکل » څخه وغوښتل چی دالمان پولی دتولو هغو کډوالو په مخ کوم چي داروپایي هیوادونو لکه داتریش ، اويا دایتالیا څخه غواړی چي دالمان ته ورننوخی دتولو امر ورکړي ، **مرکل** هم دخپل ایتلافی حاکم دولت د نجات او د مصونیت اوهم د سیاسی اولیبرالی اقتصاد د پیاوړی کید و موضع کوم چي د خو لسيزو څخه را په دی خوا داروپایي غرو هیودو پام ځانته اړولی دی او هغه هم چی د فساد په وړاندي په رضا یتمندی سره د تاوتریخوالی پلی کول دی په هڅو اوپه اند شروع کړی دي . نو دهمدی توافقنامی اويا دپردیو څخه دپار له امله « **انګلا مرکل** » وړاندیز ورکوی چي دالمان باید د داخلی مهاجرو د وضعیت او دهغو د ژوند د حالاتو اود شرایطو دڅیرلو دپاره یوه قوی ارزیا بی کونکی اردوگاه پرانیځي اوپه ډاډه زړه وڅیری چی هغو کډوالو چی د موقت مودی دپاره مخکی له دی نه چی دالمان ته واوروی هلته په میشته شوی هیواد کی ځان راجستر کړی وی بیرته همغه هیواد ته ولیبرل شی او پس له دی نه باید چي دالمان دتولو پولو څخه جدی څارنه او نظارت ترسره شي او مسولو مقاماتو مجبور او مکلف وگرځول شی چي هر مهاجر دپولی پر سره پوره وڅاری چي البته په احتمالی بنی سره په پولو کی یولر معیارونه دیو څه ژور نژادی مشخصاتو له مخی هم باید په نظر کی ونیول شي یعنی هغو چی دالمانی نه بنکا ری نو دهغه اسناد اود هویت پانی په ډیر دقت سره باید وکتل شی . او هغوی چي پخپل لاس کی رنگه قرمز ی پوښه اروپایي پاسپورت لری ضرورنه دی چی هغوی زیات تم کرل شی . بلکه هغو ته باید اجازه ورکړ شی چی دساتونکی له غرفی او کرکی څخه زرتیر شی .

د « **انګلا مرکل** » امتیاز د کډ والو یا د پردو څخه دپار په اړین غوښتنی په موثر بنی سره ددی باعث کیري یا هغی ته دا چانس ور په برخه کیري چی د بیگانو د پار دمسلی په پلمی سره خپل لیبرالی نظم له تعرض څخه مصون وساتي یعنی چي « **مرکل** » د باربرین (Barvarian) دافراطی بنی اړخو دغوښتنو په طرف دخپل ایتلافی حاکم دولت د خوندی ساتلو دپاره وشو کرلي چي په قانونی توګه سره یو ځای ناستی حزب ته ، راسته اړخ افراطی حزب (AFD) مجبور کړی ترڅو چي د سیاست شرطونه داروپا په یو خورا پیاوړی هیواد (جرمنی) کی ومنی . له دی نه چي پوه شو چي « **انګلا مرکل** » څرنگه

بني اړخ خواته حرکت وکړه دیا د ونی یو وړ مطلب دی چې هغه یعنی « **انگلا مرکل** » په اصطلاح سره دغه روش چې باید دلمان په دننه کې د کډوالو د رزیا بی دپاره یو څیرنیز مرکز یا (ترانزیتی مرکز) پرانیځي له ویکتور اوربان (Victor Orban) مجارستانی څخه په عاریت سره ترلاسه کړی لکه هغسی کوم چې ترننه پوری لیدل کیږی هغه د لیبرالی اروپا ارزښتونه دی لکه استبداد (authoritarianism) او ارتجاعی (nativism) یا ناسونیالیزم .

داسی په نظر رایی چې د اروپا حاشیوی یا څنډنی هیوادونو لکه په ایټالیا کی ټول شیان په ورته بڼی سره دی ، لکه هسی چې د دی روان کال په پسرلی کی ایټالیا په ټول ټاکنو کی د سخت دریزو ناسیونا لیست لگا (Lega) اود پروتیین (Protean) اود متزلزل پنځه ستوری (unstable five star movement) د جنبش په گډون سره یوه ایتلافی دولت جوړ کړل ، که څه هم وروستی حزب یا جنبش د سیا سی طبقه بندی کولو څخه ډډه کول اود ایتلافی حکومتونو سره د یوځای کیدو د هڅو درد اود نه تا بید تاریخ لری، امان لیگا (Lega) په کلی توگه سره د کډوالو ضد سیاست خپله کړی دی مثلا د بیلگی په توگه دغه دولت ژمنه کړی چې له ایټالیا څخه (500000) مهاجر اخراج کړی دلیگا (Lega) مشر نباغلی ماتیوو سالیینی (Matteo Salvini) خپل گوند د سیمی ایز خپلواکه غورځنگ څخه (چې د جنوبی میشتو ایټالیا یا نو برلاسی پرالبانیا یا نو اوفریقا یا نوباندی ترسره کول) په یو سیا سی ځواک واړول او په عمده بڼی سره، هغه پر کډوالو باندی حمله او غورځنگ وکړ، سالیینی (Salvini) په موجوده حال کی د اروپا اتحادی د دو بیلین (Dublin) د توافقنامی سره مخالف دی اوداسی الزام لگوی چې هغه هیوادونه کوم چې کډوال د لمړی ځل دپاره راجسټر کړی دی ، مسولیت لری چې هغه راجسټر کړی شوی مهاجر پخپل هیواد کی وساتی او پری نیردی چې نوموړی مهاجر بل اروپای هیواد ته کډه وکړی . اوداځکه چې زیاتو کډوالو دا غوره گڼی چې لمړی ځان ایټالیا ته ورسوی اوبیا په آسانی سره شمالی خواته حرکت وکړی ځکه چې دغه شمالی برخی د قوی اقتصاد څښتن دی اود مهاجرانو ټولنه هلته تشکیل شوی دی نو په دی توگه په المان کی د مهاجرانو بحران ته پام سره زیات اروپای هیوادونه د دی وضعی سره په مخالفت کی دی اود همدی اصل په نظر کی نیولو سره ملگری ملتونه (پرتگال ، ایټالیا ، اسپانیا او یونان) هیوادونو باندی فشار اچوی چې مهاجر یا کډوال ومني یعنی چې د کډوالو کوربه توب وکړی .

سالیینی (Salvini) د خپل گوند په لفظی حملاتو سره پر جنوبی ایټالیا یا نو او میشتو کډوالو باندی چې دنورو هیوادونه څخه راغلی دی خپل زور زیاتی کړی او خپل امنیتی

خو اکونو سره بسیج کړی کوم چی المان دهغه په دی نژاد پرستی پا لیسې با ندی نیوکی کوی سا لیبینی (Salvini) کولای شی چی په بروکسل کی داروپا یی اتحاد یی دبیروکر اتا نو دمنافقا نه ترکیبونو ترمینځ سیا سی شخړی ته مخه کړي او په دموکراتیک بڼی سره دایتالیا ټول غوښتنی څرگند اوپه ډاگه کړي ، ایتالیا تر اوسه پوری څو څوواړه خپل پولی دکډوالو په مخه بند کړی دي اونه یواځی دهغه کسانو په مخه چي دغیردولتی سازمانو په بورډ کی ساتل شوی ، بلکي آن دهغه څوک په مخکي چي دایتالیا دبحری مسولینو لخوا ژغورل شوی وه دځنو څارنوالانو په وینا ، دکشتیو څخه دمهاجرانورانښکته کول منع شوی وه اوداځکه چی دا عمل د سړی تښتونی مفهوم لری اوهر هغه څوک چي په دی عمل لاس پوری کړی وی هغه یوجرمی عمل دی چي باید محاکمه شي .

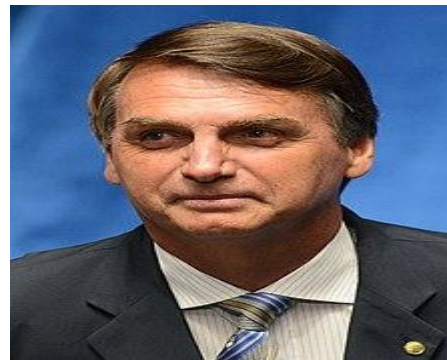
البته چی دا ډول موقفونه او یا مقامونه دریا کاری پرستو یا پا یو بانندی ولار وی ، ایتالیا په واقعیت کی د جرمنی په پرتله لږ مهاجرین منی سره دهغی چی ددی کډوالوما لی لگښت چي په ایتالیا کی میشته کیری داروپا داتحادی له خوا تمویل کیري ، اودهمدی اصل په نظرکی نیولوسره داروپا اتحادی له ایتالیا څخه غواړي چي کډوالو کله چي دایتالیا سواحلو ته رسیری هغو ته اجازه ورکړی چي ایتالیا ته ورننوځی- سا لیبینی (Salvini) پرتله له هغه چي داروپا داتحادی په اړین لفظی سپک اوسپوری ویل اوس داروپا داتحادی څخه دوتلو اراده نه لری اوداځکه چي داروپا داتحادی څخه دایتالیا وتل ددی موجب گرځی چی دشمالی ایتالیا دثروتمندانو بانکی حسا بونو ته ضرر رسیری یعنی هغه ثروتمندان اوبدیان کوم چي دهغه دلپگا دجنیش (Lega) اصلی پلویان دي .

برسیره پردی ، دا ټول نسلپالنه (نژادپرستی) داروپا داتحادی دپروژی موجوده تضا دونه دمیځه نشی وړلی اویا دهغه تضا دونو دپاره دحل لاری هم نشي موندلي . لکه هغسی چی دا موضوع دیونان دپاره یورینیتینی بیلگی کیدای شی نوله دی وجهی څخه تر اوسه پوری داروپایی اتحادی غریتوب دایتالیا پر اقتصاد بانندی ډیر زیات نا وری اومهلک اغیزی درلوده چي په تیرو څولسیزو کی یی (30) سلنه تولیدی ضایعات درلود اودایتالیا داقصادی پرمختگ کچه دفرانسی په پرتله ترنمایا یی پوری وه- ایتالیا داروپا داتحادی داقصادی محدودیتونو په دلیل هیڅ لاری نه لری چي خپل پورونه ادا کړی اویا دخپل زیربنایی پروژو دپاره پورونه تر لاسه کړي اویا داچی دخپل مروج پیسی ارزش دومره راتیب کړی چي وشی کړی خپل صادرات بین المللی نری ته جاری وساتی یا دنری دتجارانو پام ځان ته جلب کړي دبلای خوا څخه دځوان ایتالیا نو ترمینځ دکا رکولو یا داشتغال کچه له هغه وخته چي ایتالیا داروپا داتحادی غریتوب

ترلاسه کړی دي دریکا رد په سطح کی ترسترگو کیري .
 ممکن دی چي تاسی په ریښتیا سره تعجب وکړي چي آیا دا ټول هڅی اواند چي دایتالیا
 مسولو مقا ما توکوم چي دکډوالو په مقابل کی ترسره کړل دعا مه خلکو دنظراتو دبی لاری
 کول او د انحراف څخه په پرتله کی ډیر زیات نه وه؟ او هغه داچي نوی حکومت خپل
 هیڅ یو انتخا با تی ژمنی نه دی درک کړی او یا هغه ژمنی له یا ده ایستلی دی.
 د **ترومپ** دکمپاین ماستر **ستیف بونن** (Steve Bannon) په دی وروستیو وختونو
 کی داسی اعلام کړي دي چي ایتالیا دنړی دشدید و حقونو دزیا توالی په مسیرا و
 راستا کی یوله په زړه پوری تجربه کړل شوی او یا ازما بینت څخه دی کوم چي د ملی
 گرایي اود رادیکال پوپولیزم د ترکیبی یو کمپلکس دی – نو په دی وجهه ایتالیا داسی
 کوم قابل د ملاحظی او استثنایي هیواد نه دی تردی چي حتی د سویدن د سوسیال
 دموکرات مُدل ته ورته دکال (2018) ټولټاکنوکی د افراطی بنی اړخ تر شدید پالیسی
 لاندی پریوتل یعنی چي بنی افراطی اړخ ته وا وریدل کوم چي هغوی حتی خپل لوبی
 دکډوالو د پوستکی په رنگ باندي هم ترسره کړل .
 بنا یی چي د افراطی بنی اړخ گټونکی برازیلی نوماند **جیربولسونارو** (Jair Bolsonaro)
 بریا دهغه یوله ډیر سخت اوناوری اعتراضاتو څخه وی کوم چي هغه د ټاکنو په لمرنی
 پراوکی درای ورکونکو (46) سلنه رای ترلاسه کړیا داچي شاید دهغه دبریالیتوب عاملونه
 دهغه له بریند و شعارونو څخه وی لکه آزاد جنسی معاشرت ، نژاد پرستی همجنسگرایي
 اود بنکاره فاشیستی نوستالژی سره همغږي او همدارنگه په بنکاره بنی سره روښانه دي
 چي د نظامی دیکتاتور میراث دبرازیل دننی ټولټاکنی ته یو دروند پیټی دسوغات په بڼه
 راوولی ، هغه یعنی **جیروبولسونارو** وتل خپل همدردی دنظامی رژیم سره بنودلی دي .

Étienne Balibar

Jair Bolsonaro

دداسی شرايطو لاندی دنژادپرستی دکچی زیاتوالی نن داروپا په اصلی هیوادونو اوهم داروپا په حاشیوی هیوادونو کی په بنکاره بنی سره ترسترگوکیري کوم چی ایتینی بالیبار (Etienne Balibar) ددغه موجوده پراخه نژادپرستی په اړین داسی توضیحات ورکوي هغه وایی چی دغه پراخه نژادپرستی دخیال پردازی دحا کم لړلید د بیا رغونی یوشکل دی چی په واقعیت کی دافسانوی له لحاظه دنړی په سرتاسر کی دپانگوالی دقدرت پراخید نه او زیاتوالی دي .

په هر صورت حیرانونکی اړیکی په مینځ دافراطی نیولیبرال نړی اودجا مد ویا دگاونډیو هیوادونو دپولو دله مینځه وړلولپا ره هڅی اواند دي کوم چی هدف دادی چی دغه موضوع نړیوال رنگ ومومی چی دموجوده جریان څخه په حقیقت کی ډیر د همغږی د منلو وړ دی نړیوال کیدل لکه هغسی چی مونږ پوهیږو نه یواځی د تیرو څو لسيزو څخه دگډو سرحدونو په پلۍ کولو باندي سره غواری چی په جوړجاړی راشی نو دا خپله په حقیقت یو څوک اویا کسان د یو بل کوم ځای اویا مکان څخه دی چی ددی نوملړ لویدیځ بریالیتوب ممکن کړی دي ، دا دیا دونی وړ ده ، او هغه دا چی باید دکالیو اود راکړی ورکړی آزادانه گردش دهیوادونو په پلازمینو اومارکیتونو کی ترسره شی چی دا پخبله دنیولیبرالیزم دنوی مرحلی ډیر نوی او ځانگړی مشخصه دي کوم چی هیڅکله هم دخلکو سمبالنبت او توازن کیدل نه دي منلی حتی چی دنړیوال حقونو اومقرررا تو څخه هم کمه اولږه دی اود بلی خوا څخه برعکس په نړیوال موجوده چاپیریال کی دقیقاً ارزان کار ، منابع اوطبعی زیرمی اودکالیو دآزاد گردش اودپانگونی ټول آسانتیا وی میسر دي لکه هغسی چی ربکا سولنیت (Rebecca Solnit) په حیراتیا سره مونږ ته یادونه وکړه» دا پولی یا سرحد دومره بډا او ثروتمند دی چی مونږ ته بڼ یا باغ جوړوی ، نو د بڼ د دیوالونو هر ډول تخریب او

Rebecca Solnit

اورا نیدل بڼ ته ضررسوی اویا دهغه پاکی اوصفا یی له مینځه وړی او بڼ ملوث کړځوی

«نو په دی دلیل سره دیوالونه به مونږ وژغوری ، خو ، اما دا یو ساده اونارام کونکي پیغام دی چي بنوالانو په ډیر کرکه هغه د مانتر (mantra) په بڼی سره تکراروی اودهمدی منتر په تکرارولوسره دداسی یو وسیلی او یا دلاری په لټه کی دی چی وشی کرلی دعامه خلکو ذهنیتونو ته انحراف ورکری ، هغوی کډوال اخراجوی ترڅو چي دنړیوال دیو مجرب ټولني په اړین یولر توهمات «ډار» رابرابر کرل شی اودا یو ښکاره واقعیت دي چي دکډوالو دتیریدو اوسنی لاری له پولی ، دیوالونو کوم چی دنبارونو ، ښوونځیو ، له شغلی او کاری لارو اوحتي چی د بدنونو (bodies) څخه تیریری ټول دکډوالو دعبور لاری دي همدا شان دا بلکل روښانه دي چي ددیوال په دواړو خواو کی دخلکو په مینځ کی اجتماعی او دمحیطی ژوند نابرابری موجود دی یعنی چی دا نابرابری په نړیوال کچه هم په دنړی په شمال او هم په جنوب کی ترسترگو کیږی ، لاکن دا ډول نابرابری د دی نړی (سیاره) په هر یو برخه کی ناسوب نه دی یا په بل عبارت دا نا برابری ددی نړی په هر یوه برخه کی وجود لری - اما پرملی محاصرو سرحدونو او توکمیزی (نژادپرستی) په اړه له سره دخبرو اترو را مینځته کول کومه گټه نه راوی او یا داچي دخلکو ترمینځ مساوات اوبرابری نشی پلی کولی - هغوی چی دیو واقعی ټولنی په دننه کی ژوند کوی ، هغوی به خوشحاله شی چي بیوزلی په یولر نورو ستونزمنو مسا یلو او یا موضوعا تو سره بخت یا مشغول شی یا داچي هغوی قصداً مثلاً د مهاجرو پام په چل او تقلب سره دهغوی ستونزو ته متمرکز کوی ترڅو چی خلکو دخپل ادعا څخه چي باید ثروت او شتمنی دخلکو په مینځ کی له سره تقسیم شی لاس پرسر شي .

دبلی خوا څخه ځنی خلک داسی واي چي مهاجرت شتمنو اودټولنی لوړو طبقا تو ته ډیر آسانه دي ، دوی کولای شی چي په ډیر ښه محله کی ژوند وکری او هیڅکله په دی انتظا رکی نه اوسی چی کوم خیریه نها د هغوی ته کور برابر کری یا هغوی دروغتیا یی خد ما تو ته دلاس رسی د پاره هیڅکله لکه د نورو بی وزلو خلکو په شان داننتظا رپه لیکو کی نه دریری یا داچي هغوی خپل کوچنیان په عادی ښوونځیو کی نه شاملوی - داسی وینه څومره آشنا ښکاری کوم چی ډیر ورته دچا پیریال دژوند په موردکی ویل شوی دی : «تر هغه پوری چي گیده په خوراک سره ډک وی هغوی دطبیعت په اړه دلور فکر کولو توان لری .»

دزیست محیطی یا دمحیطی دژوند په برابر تیا کی یواځی دوامدار مبارزه او څیرنی ثابت شوی دي اما مونږ په پوره قناعت سره باور لرو چی داسی نه دی - دا هغه وخت دی چی دکا رگری طبقی د اتحاد اود یوالی دپاره باید کارپیل شی یا په پراخه توگه دنړی دشمال په سرتا سری اود کډوالو په فرعی ټولنو کی هرشی باید چی په ډاگه او

روښانه شي او هغه داچي له کډوالو يا د پروڅخه له ډاره (xenophobia) وتل يا هوبنیا رتيا ترلاسه کول نه بايد تقصير او گناه وگڼل شي يا د هوبنیا رتيا له امله دگناه اود تقصير احساس وشي اوداځکه چي ټولنيز هستوگنی (social housing) کار نه کوي اود عامي روغتيا د سيستم فعاليتونه لا پسي کميري او هيڅوک نه غواړي چي خپل کوچنيان هغه بنوځيو ته چي ليري او په گوشه کي موقيعت لري وليري اوداځکه چي مونږ ښه بنوځيو، روغتونونه او سوسيالي کورونو ته ضرورت لرونه د پردو څخه ډار (xenophobia) ته اوداځکه چي د ډيرو زيان رسونکو خلکو لپاره د ژوند د کيفيت ښه والي دله پرودو څخه ډار (xenophobia) غوره ځواب دي، مونږ دروشنفکرانو په صفت دا فرصت لرو چي د اروپا د نظامي کلا هغه دود يزي کيسه را بريند کړو کوم چي د **ډونا لډ ترومپ** له ديوال څخه ډير مهم دي، هغوي وعده سپارلي چي پرته د حقونو د ترلاسه کولو وابستگي لري، او هغوي په ډاډمن زړه يوازانه پيژندنه تضمينوي کوم چي کوم ځانگړي وضاحت يا هڅو ته اړتيا نه لري دټولنيز حقونو څخه د چا څخه پرته دا حقونه ځواکمن يا پراخ نه دي لکه چي يو مشهور کارتون په روښانه توگه تشریح کوي، مونږ په هغه وضعيت کي قرار لرو کوم چي په امتيازي بنی سره (19) نفر د ډوډي پر ميز د (20) نفرو ډوډي يا تيکلي خوري حال داچي بي وزلو ته وايي چي مراقب اوسي اوداځکه چي کډوالو هغه يو ډوډي چي په ميز کي پروت دی غلا ونکړي

په پای کي اروپايي هيوادونه اودامريکي متحده ايالات دمهاجرو دارام بهير او پرله پسي اوبنتونو سره مخامخ دي که چيري مونږ داسي وگڼو يا داسي فکر وکړو چي نور هيوادونه نسبت له خپل ظرفيت څخه زيات شمير مهاجرمنی نودهمدی دليل له مخي مونږ بايد يووالی او وحدت ته اپيل يا غوښتنه وکړو او هغه څه شي چي لرو هغه بايد سره شريکه کړو يعنی چي بشردیولر فشارونو سره چي نن مخامخ دی نوددغه موجوده فشارونو څيري اوشکل بايد ديويل شي سره بدل کړو. اما په دغه مقاله کي همدارنگه مونږ استدلال کړي دی چي مهاجرت د نا برابري د بنودلو د پاره کافي فرصت لري چي دغه نابرابري زمونږ دټولنو په هرځای کي وجود لري اودا هغه ديوالونه دی چي راکښل شوي دی کوم چي دهغه کسانو ترمينځ چي ددی ډلو څخه نه دی اويا داچي نه غواړي سره بيل کړل شي او يا چي نه غواړي سره تقسيم شي ددغه کښل شوي ديوالونو پواسطه سره بيل او تقسيم شوي دی. نو ددی نظر څخه دمهاجرو هرکلي کوي او هغه هم نه يواځي د بشردوستي يا دښه سلوک له نظره بلکه د يوسيا سي استراتيژي، له نظره هڅي اواند دی چي بايد په يو محصور اويا کلا بند شوي ټولنه کي کوم چي هلته نه يواځي چي مهاجران بلکه (99) سلنه خلک سره چي ژوند کوي بايد يووالی رامینځته شي وروسته له ټولو نه زمونږ بنوال دکوچنی بي قیدو

شرطو مهربا نیو دلاری پواسطه سره دانقلابی کالیو یو ټولنیز سیستم چي په هغه کي تل د مصارفو او عوایدو، زیانونو اولاسته راورنو توازن په نظر کی وساتل شی په نظر کي نیول کیري خو مگر په واقعیت کی زمونږ د موکراسی په خطر کي دی البته چی نه د مهاجرینو له کلبه بلکه دفا شیزم اود نژادپرستی له کبله نو راحی چي له د موکراسی څخه د فاع او ساتنه وکړو دا به زمونږ دانسانیت او د کډوالو لپاره هم به ښه وي .

ددی مقالی دلیکوالانو په مورد کي لنډیز:

مارکو آرمیریر: د سویډن په ستیاکھولم کی د ټکنا لوژی د «KTH» شاهي انستیتیوت کی د چاپیریال د بشري لابراتوار رییس دی. د هغه څیرنه په زهرجن فاضله موادو، مهاجرتونو او چاپیریال، د اقلیم بدلون او ښار، په ایکولوژیکی شخړو کی، ساینس او ځواک باندي تمرکز کوي. مارکو دوه مونوگرافونه، یو لاسی کتاب، پنځه تالیف شوي حجمونه، او تقریبا تر 100 مقالو او (100) فصلونو کتاب خپاره کړي. مارکو د سرمایه داری او د سوسیالیزم پر فطرت او د چاپیریال د بشري د حقونو پر موضوعاتو باندي د لوړ پوهی څیښتن دی

ایشلی داسن د فراغت مرکز / CUNY او د «Staten Island» کالج کی د انگلیسی پروفیسور دی. هغه د انسانانو د چاپیریال په اړوند موضوعاتو په اړه په دی وروستیو کی دوه کتابونو لیکوال دی، لوی ښارونه: (د اقلیم بدلون په وخت کی د ښار یی ژوند وعده او ژمنی) ورسو، 2017 (، او انقراض: O / R (A Radical History، 2016)، او همدارنگه د شپږو پخوانیو کتابونو مجموعه، ټولنیز نړیوال عدالت د امپراتوری پر ضد (هغه له اوږد مهال څخه د نیویارک د ښار په پوهنتون کی (CUNY) د جمعی - ټولنیز د متن غړی او د اقلیتی لابراتوار بنسټ ایښودونکی دی.

Ethemcan Turhan: د سویډن په (KTH) رائل انستیتیوت کی د چاپیریال د بشري حقونو لابراتوار کی د پوست ډاکتر (post Doctor) څیړونکی دی. نوموړی اوس مهال د (Transforming social nature in Turkey) ترنامه لاندی د کتاب دتالیف کول په حال کی دي کوم چي دهغه کتاب په متن کی: په چاپیریال کی د چاپیریال د بشري سیستم لری لپاره د وضعیت، حالت او چاپیریال حرکت باندي بحث شوی. د هغه څیرنه او فعالیت د هوا د بدلون په شرایطو کی د اقلیم عدالت، انرژي دموکراسی او مهاجرت باندي تمرکز کوي

مننه

د دي جزویې ټول لیکوالانو د څیړني پروژې یا د (Occupy Climate Climate Change) ټول غړي دي! کوم چی دغه پروژه د سویډن د ادارې

(FORMAS) لخوا د اقليم لپاره مخکي وړل کيږي چي د سويډن ملي څيړني
يو پروگرام دي چي له (1962-2017) څخه راهيسي فعاليت کوي (يعني چي
ددې پروژي مالي لگښت د سويډن له طرفه تمويل شوي يا تمويل کيږي. د دي
توتي برخي لا د مخه په سويډن کي دموکراتانو لپاره د (Handbook) په بڼه
په کال (2018) کي چاپ شوي دي

«2018-11-07» په درناوي _____